

**UCHWAŁA NR XXXIV/ 252 / 2022
RADY GMINY W BOLESŁAWCU**

z dnia 28 września 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na 2022 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079 i poz. 1560) oraz art. 11 a ust 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Rady Gminy w Bolesławcu Nr XXX/223/2022 z dnia 30 marca 2022r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na rok 2022 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2022 r. poz. 2367).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bolesławiec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Artur Dulski

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na rok 2022

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne.**

§ 1. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) Gminie - należy przez to rozumieć Gminę Bolesławiec;
- 2) Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Bolesławcu;
- 3) programie - należy przez to rozumieć Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na terenie Gminy Bolesławiec w 2022 roku;
- 4) schronisku – należy przez to rozumieć Fundację „Mali Bracia” św. Franciszka z siedzibą w Opolu, prowadzącą schronisko dla zwierząt w miejscowości Paryż w gminie Pokój, Paryż 7a, 46-034 Domaradz;
- 5) odławianiu bezdomnych zwierząt - należy przez to rozumieć profesjonalne czynności odławiania bezdomnych zwierząt wykonywane przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Katarzyna Zalewska, ul. Kluczborska 7/3, 46-250 Wołczyn;
- 6) gabinecie weterynaryjnym - należy przez to rozumieć Gabinet weterynaryjny: ECOVET s. c., 98 -430 Bolesławiec, ul. Ogrodowa 7, tel. 627836530, 663759058.

§ 2. 1. Koordynatorem Programu jest Wójt Gminy Bolesławiec.

2. Realizatorami Programu są:

- 1) Wójt Gminy Bolesławiec za pośrednictwem Referatu Planowania Przestrzennego, Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Gminy w Bolesławcu;
- 2) Schronisko dla bezdomnych zwierząt - Fundacja „Mali Bracia” św. Franciszka w Paryżu, gm. Pokój, Paryż 7a, 46-034 Domaradz, na podstawie umowy zawartej z Gminą;
- 3) Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Katarzyna Zalewska z siedzibą przy ul. Kluczborskiej 7/3, 46-250 Wołczyn na podstawie umowy zawartej z Gminą;
- 4) gabinet weterynaryjny ECOVET s. c., ul. Ogrodowa 7 w Bolesławcu, 98-430 Bolesławiec, na podstawie umowy zawartej z Gminą;
- 5) gospodarstwo rolne współpracujące z Gminą na podstawie zawartej umowy - Pan Michał Szukała, Mieszyn 56, 98-430 Bolesławiec.

**Rozdział 2.
Cele i zadania programu.**

§ 3. 1. Celem programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy.

2. Zadania priorytetowe Programu to:

- 1) zapobieganie bezdomności i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) ograniczenie populacji zwierząt bezdomnych (sterylizacja/ kastracja);
- 5) usypianie ślepych miotów;

- 6) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 7) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 8) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie.

Rozdział 3. Realizacja zadań

§ 4. 1. Zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt realizowane będzie poprzez:

- 1) odławianie, sterylizację i kastrację zwierząt bezdomnych;
  - 2) prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców, zachęcających właścicieli zwierząt (psów i kotów) do wykonywania zabiegów sterylizacji i kastracji.
2. Zapobieganie bezdomności i zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym z terenu Gminy realizowane będzie poprzez:
- 1) odławianie z terenu Gminy bezdomnych zwierząt;
  - 2) poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
  - 3) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom, które uległy wypadkom drogowym;
  - 4) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie.

§ 5. 1. Pojawienie się bezdomnych zwierząt na terenie Gminy należy zgłaszać do Urzędu Gminy w Bolesławcu pod nr 627836732. Po godzinach pracy Urzędu pod numery 691111019, 607277606, 665100605 lub na Policję.

2. Wyłapywanie i odbiór bezdomnych zwierząt dokonywane będą tylko po zgłoszeniu przez upoważnionego pracownika Urzędu.
3. Odłowione zwierzęta bezdomne przewożone są do schroniska, a zwierzęta gospodarskie lokowane są we wskazanym gospodarstwie rolnym.
4. Zwierzęta poszkodowane na skutek wypadków drogowych podlegają przewiezieniu do gabinetu weterynaryjnego w celu przeprowadzenia leczenia.

§ 6. 1. Znalezione koty zostaną nakarmione przez pracowników Gminy odpowiedzialnych za pracę przy wyłapywanych zwierzętach, a w razie konieczności poddane opiece weterynaryjnej w gabinecie weterynaryjnym, z którym Gmina ma podpisaną umowę.

2. Gmina pokrywa koszty sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących z terenu Gminy Bolesławiec.
  3. Określa się następujące zasady finansowania zabiegów, o których mowa w ust. 2.:
    - 1) Zabiegi sterylizacji i kastracji będą dokonywane w gabinecie weterynaryjnym ECOVET s.c., 98-430 Bolesławiec, ul. Ogrodowa 7, z którym Gmina ma podpisaną umowę na realizację zadania;
    - 2) koty wolno żyjące zostaną przewiezione do Gabinetu, o którym mowa w pkt 1 w celu wykonania zabiegów sterylizacji, kastracji, a w razie konieczności poddane dodatkowej opiece;
    - 3) po przeprowadzeniu zabiegu zwierzęta wrócą do miejsc macierzystych.
  4. W przypadku zgłoszenia występowania wolno żyjących kotów gmina zobowiązana jest do zakupu karmy.
  5. Ustala się następujące zasady dokarmiania kotów wolno żyjących:
    - 1) dokarmianie odbywać się będzie w miejscach przebywania wolno żyjących kotów wskazanych przez sołtysów wsi z terenu gminy;
    - 2) dokarmianie będzie monitorowane na bieżąco i wykonywane z częstotliwością umożliwiającą kotom wolno żyjącym stały dostęp do karmy i wody;
    - 3) czynności dokarmiania wolno żyjących kotów dokonywać będą osoby z listy społecznych opiekunów prowadzonych w Urzędzie Gminy w Bolesławcu w Referacie Planowania Przestrzennego, Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa;
- § 7. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizuje:

1) schronisko poprzez prowadzenie działań zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli i oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im należyte warunki bytowania winno zamieszczać na własnej stronie internetowej lub innych portalach internetowych powszechnie dostępnych zdjęcia i informacje o zwierzętach oczekujących na adopcję;

2) Gmina poprzez umieszczenie zdjęć i informacji o zwierzętach oczekujących na adopcję na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.

§ 8. 1. Usypianie ślepych miotów dokonywane jest przez lekarza weterynarii na koszt ich opiekuna lub właściciela.

2. Usypianie ślepych miotów zwierząt bezdomnych oraz kotów wolno żyjących dokonywane jest przez lekarza weterynarii, lub lekarza ze schroniska na koszt Gminy.

3. Decyzję o usypianiu ślepych miotów podejmuje lekarz weterynarii.

4. Usypiania ślepych miotów należy dokonywać w pierwszej lub drugiej dobie życia, a najlepiej natychmiast po porodzie.

§ 9. Zapewnienie miejsca i opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Bolesławiec realizuje schronisko-fundacja „Mali Bracia” św. Franciszka w Paryżu, gm. Pokój, z siedzibą w Opolu poprzez przyjmowanie zwierząt bezdomnych wyłapanych z terenu Gminy, zapewniając im schronienie i wyżywienie, jak również wykonując m.in. podstawowe szczepienia, badania oraz zabiegi sterylizacji lub kastracji zwierząt.

Rozdział 4. Źródła finansowania Programu

§ 10. 1. Źródłem finansowania programu w 2022 roku jest budżet Gminy, w którym zabezpieczone są środki w wysokości 11500 zł (słownie: jedenaście tysięcy pięćset złotych):

1) 2400 zł - koty wolno żyjące - sterylizacja, kastracja;

2) 2500 zł – zakup karmy;

3) 800 zł - odławianie bezdomnych zwierząt;

4) 300 zł - usypianie ślepych miotów zwierząt;

5) 500 zł - opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;

6) 800 zł - opieka nad zwierzętami przejętymi do gospodarstwa rolnego, zastępczego;

7) 2650 zł - umieszczenie bezdomnych zwierząt w schronisku;

8) 1050 zł- sterylizacja lub kastracja zwierząt w schronisku;

9) 200 zł- działania edukacyjne;

10) 300 zł- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.

2. W sytuacji jeżeli środki przeznaczone w programie zostaną wykorzystane w trakcie roku kalendarzowego, nastąpi ich uzupełnienie wg zaistniałych potrzeb.

3. Wszelkie wydatki związane z realizacją programu ponoszone są zgodnie z bieżącymi potrzebami po zawarciu stosownych umów przez Wójta Gminy Bolesławiec.

Uzasadnienie do uchwały Nr XXXIV/ 252 / 2022

Rady Gminy w Bolesławcu

z dnia 28 września 2022 r.

Na sesji w dniu 30 marca 2022 r. Rada Gminy w Bolesławcu podjęła uchwałę Nr XXX/223/2022 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na 2022r.

Powołana wyżej uchwała zgodnie z art. 90 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) przedłożona została organowi nadzoru w terminie ustawowym 7 dni od dnia jej podjęcia. Organ nadzoru dokonując oceny zgodności powyższej uchwały z obowiązującym stanem prawnym, nie wniósł uwag do uchwały w terminie 30 dni od daty jej doręczenia co skutkowało, że uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego pod poz. 2367. W wyniku zmieniającego się orzecznictwa Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w sprawie uchwał dotyczących Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, Wydział Prawny Nadzoru i Kontroli Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi ponownie przeanalizował wskazaną na wstępie uchwałę Rady Gminy w Bolesławcu i w oparciu o aktualne orzecznictwo Wojewódzkich Sądów Administracyjnych stwierdził, że uchwała nr XXX/223/2022 Rady Gminy w Bolesławcu została podjęta z naruszeniem prawa.

Wątpliwości organu nadzoru dotyczą następujących postanowień Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bolesławiec na rok 2022 (zwanego dalej programem), będącego załącznikiem do przedmiotowej uchwały:

1) w § 1 pkt 3 i 4 programu Rada zawarła definicję zwierząt bezdomnych oraz kotów wolno żyjących, co przekracza granice upoważnienia zawartego w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U z 2022 r. poz. 572) – zwanej dalej ustawą. Należy zauważyć, że ustawodawca w art. 4 pkt 16 i 21 ustawy wyjaśnił powyższe pojęcia, a rada gminy nie została uprawniona do tworzenia i wprowadzania do uchwały własnych definicji. Dodatkowo zapisy te naruszają treść § 149 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zgodnie z którym w akcie normatywnym niższym rangą niż ustawa bez upoważnienia ustawowego nie formułuje się definicji ustalających znaczenia określeń ustawowych;

2) regulacja § 3 ust. 2 pkt 8 programu w zakresie wyrazu „bezdolnych” przekracza granice upoważnienia ustawowego wskazanego w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy. Ustawa nakłada na radę gminy obowiązek wskazania w programie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich (nie tylko bezdomnych);

3) w § 4 ust. 1 pkt 1 programu Rada postanowiła, że zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt realizowane będzie poprzez odławianie, sterylizację i kastrację zwierząt bezdomnych, w tym kotów wolno żyjących. Regulacja ta przekracza granice upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ust. 2 ustawy i jest niezgodna z treścią przepisów art. 4 pkt 16 i 21 ustawy. Koty wolno żyjące nie są zwierzętami bezdomnymi, są to zwierzęta dzikie (nieudomowione), żyjące w warunkach niezależnych od człowieka;

4) przekracza granice upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ust. 2 pkt 1 ustawy treść § 4 ust. 2 programu w zakresie wyrazów „psom i kotom”. Przepis ten obliuguje do zapewnienia opieki w schronisku zwierzętom bezdomnym, a nie jedynie psom i kotom;

5) § 4 ust. 2 pkt 3 programu dotyczący zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej zwierzętom bezdomnym i zwierzętom wolno żyjącym, które uległy wypadkom drogowym – przekracza granice upoważnienia określonego w art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy, który zobowiązuje do zapewnienia takiej opieki wszystkim zwierzętom biorącym udział w zdarzeniu drogowym. Dokonane przez Radę wyliczenie spowodowało pominięcie np. zwierząt posiadających właściciela, którym, zgodnie z wolą ustawodawcy, Gmina również zobowiązana jest udzielić takiej opieki;

6) § 5 ust. 3 programu w zakresie wyrazu „domowe” i „odebrane” wykracza poza zakres kompetencji wskazany w art. 11a ust. 2 pkt 3 i 7 ustawy. Rada postanowiła bowiem, że odłowione zwierzęta domowe przewożone są do schroniska – w sytuacji, gdy odłowieniu podlegają zwierzęta bezdomne oraz, że odebrane

zwierzęta gospodarskie lokowane są we wskazanym gospodarstwie rolnym, podczas gdy gospodarstwo rolne zapewniać ma miejsce zwierzętom gospodarskim (nie tylko odebranych);

7) nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego zawartego w art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy treść § 5 ust. 4 programu w zakresie wyrazów „i innych zdarzeń losowych”. Ustawodawca zobowiązał Radę uregulowania w programie kwestii zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej wyłącznie w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, nie wspominając o „innych zdarzeniach losowych”. Ponadto wprowadzenie do uchwały, będącej aktem prawa miejscowego, takiego nieostrego pojęcia powoduje, że uchwała narusza Zasady techniki prawodawczej. Zgodnie z treścią § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), przepisy uchwały redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Przepis prawa miejscowego musi być zatem sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny;

8) w § 6 ust. 1 programu Rada postanowiła, że znalezione wolno żyjące koty, których właściciele lub opiekunów nie można ustalić, zostaną nakarmione przez pracowników gminy (...), a w razie konieczności poddane opiece weterynaryjnej (...). Przepis ten przekracza granice upoważnienia określonego w art. 11a ust. 2, w szczególności art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy, ponieważ – jak to zostało już opisane wyżej – koty wolno żyjące są zwierzętami dzikimi, żyjącymi niezależnie od człowieka. Zwierzęta te nie posiadają zatem właścicieli. W związku z powyższym również regulacja § 6 ust. 3 pkt 3 programu w zakresie wyrazów „bądź trafią do adopcji” jest nieprawidłowa i przekracza granice upoważnienia ustawowego. Podkreślić należy, że do adopcji trafić mogą zwierzęta bezdomne (art. 4 pkt 16 ustawy), którymi nie są koty wolno żyjące. Zwierzęta te natomiast, po przeprowadzonym (jedynie w uzasadnionych wypadkach) zabiegu sterylizacji lub kastracji, winny być wypuszczane na wolność w miejscach, w których zostały wyłapane – nie należy oddawać ich do adopcji;

9) nie stanowi właściwego wypełnienia delegacji ustawowej z art. 11a ust. 2 pkt 5 ustawy treść § 7 pkt 1 programu, ponieważ nie informuje o sposobie realizacji przez schronisko obowiązku polegającego na poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt. Na konieczność szczegółowego uregulowania tej kwestii zwrócił uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 grudnia 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 547/21;

10) § 8 ust. 3 programu w zakresie wyrazów „we wskazanych prawem okolicznościach” przekracza granice upoważnienia art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy i narusza hierarchiczny system źródeł prawa. Przepis wynikający z aktu prawa miejscowego nie może zastrzegać o stosowaniu ustaw oraz rozporządzeń wykonawczych, wobec których jest hierarchicznie niższy – tego typu zastrzeżenie dopuszczalne jest jedynie w ramach aktów prawnych tego samego rzędu;

11) w § 9 ust. 2 programu Rada postanowiła, że w przypadku ustalenia właściciela zwierzęcia, które zostało umieszczone w lecznicy bądź w schronisku, właściciel ponosi wszelkie koszty związane z wyłapaniem i pobytem zwierzęcia, a także leczeniem i innymi wykonanymi usługami. Przepis ten nie mieści się w granicach upoważnienia ustawowego, jakie wynika z art. 11a ust. 2 ustawy. Organ stanowiący gminy nie został uprawniony do rozstrzygania w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi kwestii finansowych rozliczeń pomiędzy gminą, a właścicielem zwierzęcia, które umieszczone zostało w lecznicy bądź w schronisku. Sprawa ta należy do materii prawa cywilnego, co potwierdza np. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 12 grudnia 2015 r., sygn. akt II SA/Wr 447/15 i z dnia 28 sierpnia 2014 r., sygn. akt II SA/Wr 408/14, wyrok WSA w Krakowie z dnia 4 marca 2016 r., sygn. akt II SA/Kr 153/16);

12) postanowienia § 10 ust. 1 programu nie stanowią prawidłowego wypełnienia delegacji ustawowej określonej w art. 11a ust. 5 ustawy, ponieważ w ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację programu Rada nie wskazała kwoty na zadania obowiązkowe programu tj. na sterylizację lub kastrację zwierząt w schronisku oraz poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt. Nie ustalono również w programie kwoty na fakultatywne zadanie programu tzn. na edukację mieszkańców, o której Rada postanowiła w § 4 ust. 1 pkt 2 programu. W nieprawidłowy sposób, w § 10 ust. 1 pkt 4 programu, została też określona jedna wspólna kwota (w wysokości 800 zł) na finansowanie dwóch różnych celów programu tj. na usypianie ślepych miotów oraz na opiekę w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Na konieczność jednoznacznego określenia konkretnej kwoty na każde z zadań programu zwrócił uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi np. w wyroku z dnia 6 maja 2022 r., sygn. akt II SA/Łd 977/21. Dodatkowo należy zauważyć, że § 10 ust. 1 pkt 4 programu w zakresie wyrazów „zwierząt bezdomnych” przekracza granice upoważnienia z art. 11a

ust. 2 pkt 6 ustawy, ponieważ ustawa stanowi w tym przepisie o usypianiu ślepych miotów – bez wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń.

Należy podkreślić również, że omawiany program opieki nad zwierzętami bezdomnymi nie wypełnia delegacji ustawowej, o której mowa w art. 11a ust. 2 pkt 4 ustawy, ponieważ nie zawiera postanowień dotyczących obowiązkowej sterylizacji lub kastracji zwierząt w schronisku. W programie brak jest bliższych informacji dotyczących zapewnienia miejsca i opieki zwierzętom bezdomnym w schronisku dla zwierząt.

Zgodnie z obowiązującą procedurą Wojewoda Łódzki nie może uchylić obecnie podjętej, w marcu 2022r. uchwały Rady Gminy. Może natomiast w terminie 1 roku od daty jej podjęcia zaskarżyć uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi.

Biorąc pod uwagę, uwagi zawarte w wystąpieniu Wojewody Łódzkiego z dnia 1 lipca 2022r., nr PNIK-I.4131.722.2022 postanowiono dokonać zmian w zakresie wskazanym przez Wojewodę przedkładając projekt niniejszej uchwały.

Wobec powyższego podjęcie uchwały uważa się za zasadne.